

עין משפט נר מצוה

גב א מיי מיינ מהל' טומאת אולנו ה' די:

גב ג מיי מיינ טע ה' ו: אולנו ה' די:

ו מיי פ'ט טע ה' טן: גב ג מיי פ'ט טע ה' ו:

שיטה מקובצת

א' גמ' מאי קריה ומה אדם שטמטמ מחיים אבר המדולדל בו טהור בחמה שאינה מטמא מחיים אבר המדולדל בה אינו דין ובעכוטותו: ק"ק דאם הוי לרצון מתחלה אמאי אינו בבי יותן הא כל ששקה שתחילתו לרצון אצ"ט שאין שופו לרצון מכשיר ופיה דלא חשיבי מדי הוואיל ובלועין הן וריי מ' דנפלו עליו מי גשמים דלא הוושבם כלל: ו הוצאתים ממנו כו'. דאציג מאדורין. הסביל שלא חלקה הכותל אינו בכי יותן המים ההם לא נוצא ליה שהוי אלו מים בעולם אבל הכא נהי דלא יוצא ליה שיבואו כיון דאזכר עמיה הפיקל עשירו וכוטותו אי"כ אחשיבנותו ומכשרה: הר"ש ד"ל: ז' ע' בחדושי:

א' במנה הוכשרו והתנן הולך לו ערב פסחים אצל: ו הכא נמי חיבתא אתי איכא מתקן: ו לאדם דבאמר רב יוסף אתה ק' נמחק: ו מהלכים בדרך וירדו גשמים אצ"ט שסותחין בשקין היורדין: ו אלא לאחר שיצאו מכולו יצאו מכולו הרי יצא מכשירין וטהורין והיכותו שאין נחשבין אלא לאחר שיצאו מגופו מתקן: ו שאל רבי עקיבא אות ר' נמחק: ו (וכן אמרו לו): ו י' א' בחמשה מחייב אות מ' נמחק: ו י' כך שאל ר' עקיבא: ו אמר לו לא אמר ר' נמחק: ו מאי קא חייב ליה הכי, חיבת לריש נמחק: ו

ע' כן שאל האוכל אתו ו נמחק: ו י' יריב על כל אתה אתה ב' נמחק: ו אחר בחמשה מחייבין ו נמחק: ו א' נמחק: ו י' משים תמחויין מוחלקין: ו א' טמאה זבחים דגופין מוחלקין לא כיטא: ו צדמאי וכו' דמי' תמחויין מוחלקין לפי שיש שנינו טעמים כדאמר בסמוך דמשכחת וכו'ן שאלכ מה' אבות דמדי' ליה' תמחויין. והבדלה נמי חולקין בטעם שאין טעם זו דומה לו ודני ודני' כחמשה תמחויין. מביח' אמר ריש לא כך כי דני חיבת איל ריע נמחק: ו א' אכל ה' חיבתות כן כותב הסניגיא והא דקנינא מוכר אתה ביה' תמחויין אתה חייב אלא חטאת אתה היה מה' זבחים והאי דקנינא ליה' זבחים היה מוכה אתה מה' תמחויין: ו א' אתה בחמשי' חיבת' מוחמשה תמחויין נמחק:

פ' ואשת מה' זבחים אפילו בהעלם אחת חייב על כל אתה אכל ועל' ו' את חיבת מה' ל' ו' חיבת ריבי' ל'ש' תמחק: ו פ' יהודה ו' אלעזר ביה' משעין אמורים אפילו: ו א' תלוי אחד כללו של דבר. גלויין מ' לרבי' הלכ' גלויין גמריא ישנה כיון ותיס' לקמן (דף י' ע"ה): ו ס' בגמ' ה'סיד' נמחקי' גמ' אדם: ו א' חיבת גמ' נמחקי' טע' א' נותר אכל חיוב על כל אחת משום מה' ל'ש: ו דאיידי כורישא ביה': ו הפקילטו וס'ם שביבס מן הכרישה נטפסין וקשה דאיכ' מן פירות: ו ג' הקנטורס. גלויין כן פשרי' דיל הטוחט בשניו אחד שיצא מבית המרחץ ויש עדיין מים על שער ואלו נהניו אלא מיעי שירדו גשמים על הכרישה וירע שערו וכסותו ואינו לרצון עד שיצא מקו'. הראש' ש' ד"ל: ג' לרצון מכשירין לכן:

ג' א'תלן לת"ק דליידי ו' רישא דב' חמיכות נותר מוצה אחד והכי קאמר לגבי מעילה מודינא דתמחויין מחלקין: ו לפני וזיקס דמים' שייכא מעילה אכל נזרק הדס דהימא לה שעת הימר לנהניס שזי אין זו מעילה וכן מפורש בזמנמות בצדק המכללת (דף מו:):

טו:

המוחק את הברישה. פי' בקונטרס כותש הקפלוט ולא וקשה דא"כ פירות נניחו ומי פירות אינן מכשירין ועוד קשה דקאמר הסוטט בשערו אינו בני יותן והיוצאין ממנו הוי הוא בני יותן ופי' הקונטרס לא סהט בשערו אחר שאלא מבצית המרחץ וא"כ בשערו אמאי

אינו בני יותן והלא תחלתו לרצון היה ואמרין (מכשירין פ"א מ"ה) כל משקה שתחלתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון ג' לכן פריי' דמייני שירדו הגשמים עליהם ולא היה לרצון עד שיצאו מהם: ו **והיוצאין** ממנו **אחור שיצאו** הרי זה בבי יותן. אף על גב דשלא ילקה זה הכותל אינו בני יותן הסם משום דלא ניחא ליה דלמו לא והכא נמי אף על גב דלא ניחא ליה מעיקרם מכל מקום כיון שהוא עצמו דוחקין להוציא מהם המים לו אחשבינאו: **מצד העליון** צדד התחתון טהורין. פירש בקונטרס משום שסופה ליצוב צנגד וקשה שהי צמסכת ודה פרק האשה (דף פז: וס) קאמר מרסין צלגלו משקין טמאים ונפלו לאורי התנור כי הוטק המנור טמא מפני שהמשקין יוצאין ואע"פ שלאחר היסק התנור כי הוטק המנור טמא מפני יחורו ויצלגו המרסין אלא יש לפרש שדאמר רב יוסף אתה ק' נמחק: ו מהלכים בדרך וירדו גשמים אצ"ט שסותחין בשקין היורדין:

ואת המהנה בנהנה. והוא הדין דמני למימר הנהנה כחולב מה שאין כן צנומר אלא אגז דנקט מאכיל כחולב קאמר מהנה נהנה: ו אלא

ואמרו לו לא שמענו ו' אמר רבי יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד י' מה' תמחויין בהעלם אחת שהוא חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו אמר ר"ש לא כך י' שאלו ר' עקיבא אלא באוכל נותר מחמשה זבחים בהעלם אחת מהו חייב דאחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת אמרו לו לא שמענו א"ר יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד בה' תמחויין בהעלם אחת שהוא חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו אמר ר' עקיבא ו' אם הלכה נקבל אם לדין יש תשובה אמר לו השב אמר י' ולא אם אמרת במעילה שעשה בה את המאכיל כאוכל ואת והמהנה בנהנה צירף את המעילה לזמן מרובה תאמר בנותר שאין בו אחת מאלו: **גמ'** מאי י' קשיא ליה לר"ש הכי קא קשיא ליה מה ראייה לשוחט מאוכל מה לאוכל שכן נהנה אלא כך י' שאלו האוכל נותר מחמשה זבחים בהעלם אחת מהו חייב י' בכל אחת ואחת או אחת על כולן אמרו לו לא שמענו אלא בה' תמחויין באוכל מזבח אחד י' מחמשה תמחויין בהעלם אחת שחייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו מה מזבח אחד שאין גופין מוחלקין חייב על כל אחת ואחת משום י' תמחויין מוחלקין חמשה זבחים דגופין מוחלקין לא כל שכן ו אמר ר' שמעון לא כך שאלו אלא באוכל ו' (מזבח אחד) נותר מחמשה זבחים בהעלם אחת מהו חייב חייב על כל אחת או חייב על כל אחת ואחת אמרו לו לא שמענו רבי יהושע אומר שמעתי באוכל מזבח אחד בחמשה תמחויין שהוא חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ורואה אני שהדברים ק"ו: אמר לו ר' עקיבא אם הלכה נקבל כו': קיבלה רבי יהושע להא תשובה מר' עקיבא או לא ת"ש דתניא י' יאכל ה' חתיכות נותר מזבח אחד בהעלם אחת בחמשה תמחויין אינו מביא אלא חטאת אחת ועל לא הודיע שלהן אינו מביא אלא אישם תלוי אחת י' מחמשה תמחויין בחמש העלמות מביא חטאת על כל אחת ואחת י' ועל לא הודיע שלהן מביא אישם תלוי על כל אחת ואחת י' מה' זבחים בהעלם אחת חייב [על כל אחת ואחת] ר' יוסי בר' יהודה י' אומר אפילו אכל ה' חתיכות מה' זבחים בהעלם אחת אינו מביא אלא חטאת אחת ועל ספקין אין מביא אלא אישם תלוי י' אחת כללו של דבר י' כל שחולקין בחטאות חלוקין באשמות אבל ה' חתיכות בה' תמחויין מזבח אחד לפני זריקת דמים אפי' בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת משום מעילה ואילו

מזי שחין. אצריהן גופלין: ו**חוטכו**. לא משום טהרה שקודם לכן נמי טהור אלא שלא יהא מאוס צרגל בצצר המדולדל: **שמנית כשערה**. ולא חוטכו לגמרי שלא יטמא אותו ו הוחטכו שנוגע בו בשעת פרישה: ו**חוטכו**. לאצר כסירא צדקן הממוצר לקרקע או לכותל והוא החולה נמשך ונתלש האצר מאליו: ק"ו. מפרש בגמ' י' ו' אדם שמתמנה מחיים שמקבל טומאה מחיים ו' אפילו הכי לא מטמא אצר המדולדל ק"ו בהמה שאינה מקבלת טומאה מחיים: **יש ג'ב' כמותק אם הכרישה**. כותש את הקפלוט שקורין פור"ש: **הסוטט**. מים ששערו כגון יולא מצית המרחץ ומסמפג בצלוגטיות: **משקין צמטות**. צמחן הכרישה אינן בני יותן דלא חשיבי מידי הוואיל ובלועין הן: ו**היוצאין הימנו** הרי הן בני יוסן. אס נפלו על הורעים: ו**ורשים עצמם**. לאחרי שילאו ממנו המשקין הוכשרה אף על פי שלא נגעם בהן אחר יוצאת: **(פ"ט נו')** **נטימיהם לאדם**. למזי שחין: **צניטין כלל כוקן**. משך עצמו כזח ונתלש כזח וליכא נגיעה בשעת פרישה אבל מי כרישה יוצאין צנחת ולאחר שילאו ממנה חשוינן הן מיד וקודם שיפלו לארץ נוגעין בה בשעת פרישה: ו **זו או עמא מס** שסיו מהלכין בדרך וירדו **גשמים**. על צגדיהן אף על פי שסחטן הוצ צעלמו החליק כסותו כלפי מטה שיפלו המים אותן המשקין היורדין צנגד מלמעלה שאלן מוריס אלא מטמאין אדם ה' הנוגע בהן לפי שאין חשוינן הוואיל ועומדין ליצלב בשפה המתמנהם של צגד: **יולא מנוגן** הרי אלו מכשירין. אס נפלו על הורעים וטהורין שאין מטמאין את הורעים אלא אס כן הוצ נוגע בהן לאחר שילאו מכולו. והא דכתיב כסירא אלא לאחר שילאו מגופו ל"ג לה: **מתני'** **חייב**. משום מעילה על כל ממחוי אס אכלן קודם וזיקת דמים: ק"ו. מפשג בגמרא: **אס סלגס**. שקבלת מרצן שחייב על כל אחד מן הזבחים נקבלנה ממך: **ואס לדין**. שאתה למד אותה מק"ו ממעילה י' שטובה: **מאכיל לאוכל** שאס נתן אוכל הקדש לחזירו חייב כאליו אכלה הוא עצמו דקיי"ל (ס' שמיטן לו: וספנסה כסנהס. צמדי דלאו צר אכילה: **זניף אס המעילה לזמן מרובה**. שאס נהנה היום צמאי פטורה ומכאן ע' ג' שנים חצי פטורה מנטרפות לקרבן (ו' ולקמן בצדק ספק אכל חלב דף י' ע'): מפיק ליה מתמעול מעל ו' ריבה: **גמ'** **מאי קשיא ליה לר' שמעון**. מה ראייה לשוחט כחון מאוכל וצח לפני וזיקה: לא **הודיע**. שהי ה' חמיכות נותר וי' חתיכות כשירות לפניו ואין ידוע אחו אכל אס ה' של נותר אס ה' כשירות: **צפ' העלמות**. ומוצח אחד יע' אכל נותר חייב ה' משום נותר דהעלמות מחלקין: **מה' זבחים**. אכל נותר כהעלם א' חייב ה' הוואיל וגופים מוחלקין. ר' יוסי ו'ור' אליעזר כסירא להו כר' עקיבא דמתני' (ו' דר') שמעון: **אכל אכל ה' חסיכות מודינא דתמחויין מחלקין: לפני וזיקס דמים** שייכא מעילה אכל נזרק הדס דהימא לה שעת הימר לנהניס שזי אין זו מעילה וכן מפורש בזמנמות בצדק המכללת (דף מו:):

תוספות המוחק הברישה. פי' כשי' כותש משמע דעמי למימר דעמי שמת הכרישה מיירי ולא נהיאל דהא קר"ל דמי פירות אין מכשירין דלא מיקרי משקין ופירש ריב"א מוטק שהחליקו צלגצעו או צלפניו להעביר מי גשמים שעליה דומיא דסוטט בשערו ובעכוטותו: **בג'יתיון בב' בחן**. בצדק העור והרטוב לא משני הכי כי פריך טומאת בית הסמרים היא וצ"ל דפלוגתא דלמוראלי היא בצדק בהמה המקשה דעולא וריצנא והכא אלינא דריצנא: **האובל נותר מה' זבחים כו'**. לא נמצא על ה' נשוי כהעלם אחת דמיידי על כל אחת ואחת לצדדי הכל להנשו י' כהו צ' אזהרות שהוא מוצהר עליה והיא עליו כדלקמן: **צירף את המעילה כו'**. ה"י המ"ל מאי קא מעביא ליה כו' מאחר דר"ע פריך אמילתיה פשטא דקבלה:

במקום דאיכא רובא דאבר תמן שדיין ליה כיון דאולת בחר רובה: תישישט דעבי רמי בר חמא. בהמה המקשה הלכו באברים אחד הרוב או לא. אלא מרלא איפשט ליה מהכא ש"מ דלא אוליתן בחר רוב אלא ולוקמה בחר אבר כדאמון ולחייבי גמי משום פיגול: אלא כות אחד מיירי. תנא דמתניתין זביות אחד לא משכחת פיגול ונותר דאי אנוחיה לפלגיה דוות אמוכה ופלגא באראי אין הקטרה לפחות מכבות ואל פקע פיגול מינה והוי פיגול ונותר בחר אבר אלא באבר שיש בו שני יחזי חלב וכו' ויחוס לא קא מיירי תנא: ולא את קתני יחזי"כ כו' אמר ר' יודא הכי משכחת לה לדיעין יחזי"כ הוי שיעור שלם ולא משכחת ביה פיגול ונותר כגון דאכל כוליא בחלבה שהכוליא כות וכלבה כות והיינו חד אבר וכלבה דכות הוא לא מצית לאוקמייה פיגול ונותר כדאמרן לעיל דאין היקש לפחות

אמרו לו פרק שלישי בריתות

מסורת הש"ס

א' צ"ל ויראין את וריא טמא כו'א טמנה שנתמעות, ו' מסורין פ"א מ"ה ע"פ. ו' סוספתא דמשכירין פ"א ה"ג פ"ה, ד' רשין מ"ז, ו' רשין מ"ז, ו' צ"ל אלאן ק' איתא טמנה שנתמעות וריא צמטין, ו' געל ד' א' ו' צמטו טו: ו' א' רשין מ"ז, ו' געל ה' לקמן יח: ע"ש כמות' ד"ה והתמל' ו' צ"ל את, ו' איתא בטמטיק' אות א', מ' כפ"ל רשין, ו' ורשין או, ו' געילה כ', ו' וקרקא ה', ו' ט' סוספתא רש"י, ו' ואלגיה דר' רש"י,

הנהרות הב"ח

א' רש"י ד"ה צדק וכו' ונקט: כיכ ונמכתה מעלה דף י' ע"ג: ו' ד"ה מתי' נחמס וכו' ודעי שמעון אכל כפ"ל וחיבת אכל מתקן:

גליון הש"ס

גמ' ואי אביתר בשעת פרישתו: ו' חולין ע' ע"כ מר"ה בשעת:

לעזי רש"י

פור"ש [פורלי"ש]. כרשים (ידך מאכל).

רבינו גרשום

אסיר אלא בחבל אבל בקדשים קלים או אם היה כחן בקדשים קדשים מצי אביל: הנה ליה טמא מינו דנאסר בחתיכות טהורות. דקדשים שהיו מותרין לו קודם (דאיתן) ודחויין כולל (דנאסר לון דברים המותרים קודם יאיתוסף גמי עליו חלב דחיינו איסור טומאה ועל) איסור חלב: אקדישה לחלב מינו דאייתוסף ביה איסור חלב: וחלבי קדשים אסור בהנאה כוללי ע'למא דחיינו איסור מוסף דמוסף איסור אחרים על איסורו אייתוסף גמי איסור לגבי חלב משום הכי חויל גמי איסור מקדשים על איסור חלב וטמא: ועד כאן לחודות הוא דאסיר. באכילה ובהנאה אבל בלבוש שרי להקטשר: הוי ליה נותר. הוי ליה איסור משום דיתסתין (ואסור) אחר על איסורו אייתוסף גמי איסור נותר עליו על איסור חלב: חל עליו יחזי"כ מינו דאייתוסף הוא גבי חולין חיינו איסור כולל אייתוסף גמי יותינא גמי יחייב חמש חטאות ונקמה. חייב חטאת חמישית וכגון דאכל כותי פיגול מאדך בהמה: כחרא בהמה קא מיירי פתני ונותר פיגול בהרא בהמה לא משכחת לה דרפינא לא חייב אלא ב' עבודות וכיון שחוישב עליה בשעת עברה לפגלה (ולא) נתפגלה כולה מיד וליהא באכילה ולא אתי לענתי: אלמא לא. בהמיהא: משכחת לה. כחרא בהמה וכגון שהעלה אבר פיגול לגבי חולין דכיון והעלה ומשלה בו האור פקע פיגולו ממנו ואם חילקין ושיריו היה היה נותר וכי אכלו להא אבר שפקע פיגולו ונעשה נותר ואכל כותי פיגול משאר איברי פיגול של אותה בהמה ליחייב גמי משום פיגול והחויין תחוייהו כחרא בהמה: ומגל דפקע פיגול בהכי כדאמר עולא במס' זבחים קומץ שהוא פיגול והעלתו לגבי מזבח כיון שמשלה בו האור להורידו ושיריו ופקע פיגול ונעשה נותר אפי' הכי באבר אחד קא מיירי מחתיצין דחויי עליו ונותר ופיגול בהרא בהמה ובחר אבר לא משכחת לה: אלמא לא משכחת לה. אבר כגון שהעלה עליו חלב פיגול לגבי מזבח ופלגיה דאבר אנוחיה אמוכה ופלגיה דאבר הוי תלוי באראי דמבוח ואיכא בחר אבר נותר ופיגול לא איפשר למיחיה בחר אבר דלא אפשר לצמצם לאנוחיה מפלגיה דאברו

א' ויראין את וריא טמא כו'א טמנה שנתמעות, ו' מסורין פ"א מ"ה ע"פ. ו' סוספתא דמשכירין פ"א ה"ג פ"ה, ד' רשין מ"ז, ו' רשין מ"ז, ו' צ"ל אלאן ק' איתא טמנה שנתמעות וריא צמטין, ו' געל ד' א' ו' צמטו טו: ו' א' רשין מ"ז, ו' געל ה' לקמן יח: ע"ש כמות' ד"ה והתמל' ו' צ"ל את, ו' איתא בטמטיק' אות א', מ' כפ"ל רשין, ו' ורשין או, ו' געילה כ', ו' וקרקא ה', ו' ט' סוספתא רש"י, ו' ואלגיה דר' רש"י, ו' ויראין את וריא טמא כו'א טמנה שנתמעות, ו' מסורין פ"א מ"ה ע"פ. ו' סוספתא דמשכירין פ"א ה"ג פ"ה, ד' רשין מ"ז, ו' רשין מ"ז, ו' צ"ל אלאן ק' איתא טמנה שנתמעות וריא צמטין, ו' געל ד' א' ו' צמטו טו: ו' א' רשין מ"ז, ו' געל ה' לקמן יח: ע"ש כמות' ד"ה והתמל' ו' צ"ל את, ו' איתא בטמטיק' אות א', מ' כפ"ל רשין, ו' ורשין או, ו' געילה כ', ו' וקרקא ה', ו' ט' סוספתא רש"י, ו' ואלגיה דר' רש"י,

א' ויראין את וריא טמא כו'א טמנה שנתמעות, ו' מסורין פ"א מ"ה ע"פ. ו' סוספתא דמשכירין פ"א ה"ג פ"ה, ד' רשין מ"ז, ו' רשין מ"ז, ו' צ"ל אלאן ק' איתא טמנה שנתמעות וריא צמטין, ו' געל ד' א' ו' צמטו טו: ו' א' רשין מ"ז, ו' געל ה' לקמן יח: ע"ש כמות' ד"ה והתמל' ו' צ"ל את, ו' איתא בטמטיק' אות א', מ' כפ"ל רשין, ו' ורשין או, ו' געילה כ', ו' וקרקא ה', ו' ט' סוספתא רש"י, ו' ואלגיה דר' רש"י,

א' ויראין את וריא טמא כו'א טמנה שנתמעות, ו' מסורין פ"א מ"ה ע"פ. ו' סוספתא דמשכירין פ"א ה"ג פ"ה, ד' רשין מ"ז, ו' רשין מ"ז, ו' צ"ל אלאן ק' איתא טמנה שנתמעות וריא צמטין, ו' געל ד' א' ו' צמטו טו: ו' א' רשין מ"ז, ו' געל ה' לקמן יח: ע"ש כמות' ד"ה והתמל' ו' צ"ל את, ו' איתא בטמטיק' אות א', מ' כפ"ל רשין, ו' ורשין או, ו' געילה כ', ו' וקרקא ה', ו' ט' סוספתא רש"י, ו' ואלגיה דר' רש"י,